

WYMAGANIA PROGRAMOWE DLA KLASY VIII

Wymagania obejmują zakres obowiązujący w klasie IV,V, VI, VII oraz wskazany poniżej.

JĘZYK POLSKI

Pojęcia: alegoria, apel, bohater zbiorowy, dialekt, dygresja, epilog, felieton, groteska, gwara, konkluzja, manipulacja, norma językowa, oksymoron, parafraza, parodia, perswazja, przerzutnia, puenta, sentencja, styl.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Czytanie utworów literackich

Uczeń: rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy, wskazuje funkcję użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, archaizacja, kolokwializm, rozpoznaje gatunki: epos, epopeja, tragedia, elegia i określa ich podstawowe cechy, wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji, wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.

Czytanie tekstów kultury

Uczeń: dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Gramatyka języka polskiego

Uczeń: rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców, dostrzega zróżnicowanie słownictwa, rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy), rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone - rozumie ich funkcje w tekście, rozumie rozbieżności między mową a pismem.

Zróżnicowanie języka

Uczeń: rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu, rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny, zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.

Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń: rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich, rozumie, na czym polega błąd językowy, określa kontekst komunikatu.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń: wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

Retoryka i stylistyka praktyczna

Uczeń: bierze udział w dyskusji: przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi, rozwiązuje postawiony problem, odróżnia przykład od argumentu, przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

Mówienie i pisanie

Uczeń: tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad, recytuje tekst jako własną interpretację utworu, dokonuje parafrazy tekstu.

IV. SAMOKSZTAŁCENIE

Uczeń: korzysta ze słowników, w tym: etymologicznego.

JĘZYK ANGIELSKI

Słownictwo:

Człowiek, miejsce zamieszkania, edukacja, praca, życie prywatne, żywienie, zakupy i usługi, podróżowanie i turystyka, kultura, sport, zdrowie, nauka i technika, świat przyrody, życie społeczne.

Gramatyka:

Present Simple: to be, have got, there is/there are, zaimki, dopełniacz saksoński, Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, used to, Present Perfect, zaimki nieokreślone, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, Future Simple, going to, Present Continuous for the future, strona bierna, zaimki bezosobowe, czasowniki modalne: should, must, have to, zdania względne definiujące, okresy warunkowe, zdania okolicznikowe, stopnie wyższe i najwyższe przymiotników i przysłówków, Past Perfect, mowa zależna, składnia czasowników, przedimki a, an, can, could, be able to, zaimki.

Czytanie, funkcje językowe, słuchanie:

Dobieranie, uzupełnianie luk, wybór wielokrotny.

Pisanie:

E-mail, list, wpis na blogu, notatka, ogłoszenie.

JĘZYK NIEMIECKI

Słownictwo: zwroty typowe dla lekcji; zwroty na powitanie i pożegnanie; zwroty grzecznościowe; przedstawianie siebie i innych, miejsce zamieszkania i pochodzenie, samopoczucie; hobby; zajęcia w czasie wolnym; sporty; rodzina: członkowie rodziny, ich zainteresowania, cechy charakteru; zawody, miejsca pracy; szkoła: nazwy przedmiotów szkolnych, przybory szkolne, kółka zainteresowań; problemy z komputerem i ich rozwiązywanie; kolory, dni tygodnia, czas zegarowy, czynności codzienne, lokalizowanie czynności w czasie; miejsca wakacyjnego wypoczynku i aktywności wakacyjne; liczebniki główne i porządkowe, słownictwo świąteczne: Boże Narodzenie, Wielkanoc, karnawał, jedzenie: nazwy artykułów spożywczych, dań, napoi, sztućców i naczyń, posiłków, smaków, dialog w restauracji, wyrażanie opinii; sport: dyscypliny sportowe, sprzęt sportowy; czynności w czasie wolnym, umawianie się, zainteresowania, dni tygodnia, miesiące, pory roku, pogoda, urodziny, inne uroczystości i imprezy, podawanie dat, składanie życzeń; technika: nazwy sprzętów codziennego użytku; zakupy: nazwy sklepów, towarów, artykułów, opakowań, kupowanie, pożyczanie pieniędzy; kieszonkowe; zdrowie i choroba: nazwy części ciała, dolegliwości i chorób, wizyta u lekarza, wyrażanie emocji, wypadek, wzywanie pomocy; dom: miejsce zamieszkania i jego okolica, nazwy pomieszczeń, mebli, rozmieszczenie mebli w pokoju.

Wiedza dotycząca realiów krajów niemieckojęzycznych.

Gramatyka: odmiana czasowników regularnych, nieregularnych i rozdzielnie złożonych; spójniki i szyk wyrazów w zdaniu, tworzenie zdań oznajmujących, przeczących i pytających prostych i złożonych współrzędnie; liczba mnoga rzeczowników, rzeczownik z rodzajnikiem określonym, nieokreślonym oraz z przeczeniem kein., zaimki man i es, forma Partizip Perfekt, czas przeszły Imperfekt czasowników haben i sein, czas przeszły Perfekt, odmiana rzeczownika i zaimka osobowego, odmiana i zastosowanie czasowników modalnych i zwrotnych, przyimki z celownikiem i biernikiem, przyimki miejsca i częstotliwości.

Umiejętności: czytanie, słuchanie, stosowanie środków i funkcji językowych, przedstawianie się, podawanie czasu, podawanie informacji o sobie i o innych, zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi, opisywanie siebie, przyjaciół, rodziny, szkoły, przebiegu swojego dnia w czasie przeszłym i opis planów wakacyjnych, zamawianie jedzenia, prowadzenie rozmowy w restauracji, wyrażanie opinii, mówienie o swoich umiejętnościach, powinnościach, obowiązkach, zapraszanie na urodziny, opis urodzin, składanie życzeń, opis pogody, prowadzenie rozmowy w sklepie, rozmowa o kieszonkowym, opis samopoczucia i dolegliwości, rozmowa z lekarzem, wzywanie pomocy, opis domu i pokoju.

Pisanie: opis, wpis na blogu, wiadomości i ogłoszenia na portalach społecznościowych, wiadomości SMS, kartka świąteczna, e-mail, pozdrowienia z podróży.

MATEMATYKA

Pojęcia:

- pierwiastek drugiego i trzeciego stopnia,
- liczba wymierna i niewymierna,
- twierdzenie Pitagorasa,
- trójkąty o kątach 45° , 45° , 90° i 30° , 60° , 90° ,
- układ współrzędnych,
- graniastosłup prosty, prawidłowy,

- ostrosłup prawidłowy,
- tabele, diagramy słupkowe i kołowe, wykresy,
- średnia arytmetyczna,
- zbiór elementów,
- zdarzenie losowe,
- zdarzenie elementarne,
- prawdopodobieństwo zdarzeń losowych,
- zdarzenie niemożliwe i pewne,
- figury symetryczne względem prostej i względem punktu,

Umiejętności:

- oblicza pierwiastki kwadratowe i z liczb wymiernych,
- szacuje wielkości pierwiastków kwadratowych i sześciennych oraz wyrażeń arytmetycznych,
- porównuje wyrażenia zawierające pierwiastki kwadratowe i sześciennie z liczbami wymiernymi,
- oblicza pierwiastki z iloczynu i ilorazu dwóch liczb,
- mnoży i dzieli pierwiastki tego samego stopnia,
- wyłącza i włącza czynnik pod znak pierwiastka,
- dodaje i odejmuje wyrażenia zawierające te same pierwiastki,
- usuwa niewymierność z mianownika,
- porównuje wyrażenia zawierające te same pierwiastki,
- stosuje twierdzenia Pitagorasa do obliczania boków trójkątów prostokątnych i równoramiennych,
- udowadnia twierdzenie Pitagorasa,
- stosuje twierdzenie Pitagorasa w układzie współrzędnych i sytuacjach praktycznych,
- wykrywa i stosuje zależność między boki kwadratu i przekątną, boki trójkąta równobocznego i jego wysokością,
- wykrywa i stosuje zależność w trójkącie o kątach 45° , 45° , 90° i 60° , 30° , 90° ,
- rysuje graniastosłupy proste, prawidłowe, ostrosłupy oraz ich siatki,
- określa własności graniastosłupów i ostrosłupów,
- oblicza pole oraz objętość graniastosłupa i ostrosłupa,
- zamienia jednostki objętości i jednostki pola,
- wykrywa i oblicza charakterystyczne kąty i odcinki w graniastosłupach i ostrosłupach,
- interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych oraz wykresów,
- proponuje sposób utworzenia diagramu słupkowego, kołowego i liniowego,
- oblicza średnią arytmetyczną,
- zlicza elementy zbioru spełniającego zadane warunki,
- analizuje proste doświadczenia losowe,
- określa prawdopodobieństwo zdarzeń w doświadczeniach losowych,
- oblicza pole koła i długość okręgu,
- znajduje współrzędne punktów symetrycznych względem początku układu współrzędnych i osi,
- znajduje osie symetrii i środek symetrii figury.

BIOLOGIA

POJĘCIA

Uczeń zna pojęcia: kwas deoksyrybonukleinowy, nukleotyd, tymina, adenina, cytozyna, guanina, zasada komplementarności, replikacja DNA, gen, kod genetyczny chromosom, chromatyda, centromer, mejoza, mitoz, fenotyp, genotyp, allel, homozygota, heterozygota, dominacja, recesywność, hemofilia, daltonizm, komórki haploidalne i diploidalne, biotop, biocenoza, ekosystem ewolucja, ekologia, bioindykatory, dobór naturalny i sztuczny, ewolucja, eurybionty, fenylketonuria, Grzegorz Mendel, mutacje, neandertalczyk, rodzaje ochrony przyrody, recykling, rozrodczość, sieć pokarmowa, terapia genowa, zrównoważony rozwój, struktura przestrzenna, piramidy wiekowe, skala porostowa, mutualizm obligatoryjny (symbioza), mutualizm fakultatywny (protokooperacja) i komensalizm.

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń: przedstawia strukturę i rolę DNA, wskazuje znaczenie struktury podwójnej helisy w procesie replikacji DNA, podaje znaczenie procesu replikacji DNA, opisuje budowę chromosomu (chromatyd, centromer) i podaje liczbę chromosomów komórek człowieka oraz rozróżnia autosomy i chromosomy płci, przedstawia znaczenie biologiczne mitozy i mejozy, rozróżnia przedstawia nowotwory jako skutek niekontrolowanych podziałów komórkowych oraz przedstawia czynniki sprzyjające ich rozwojowi (np. niewłaściwa dieta, niektóre używki, niewłaściwy tryb życia, promieniowanie UV, zanieczyszczenia środowiska, przedstawia dziedziczenie jednogenne, posługując się podstawowymi pojęciami genetyki, przedstawia dziedziczenie płci u człowieka, podaje przykłady chorób sprzężonych z płcią) i przedstawia ich dziedziczenie, wyjaśnia dziedziczenie grup krwi człowieka (układ AB0, czynnik Rh), określa, czym jest mutacja oraz wymienia możliwe przyczyny ich występowania (mutacje spontaniczne i wywołane przez czynniki mutagenne) i podaje przykłady czynników

mutagennych (promieniowanie UV, promieniowanie X, składniki dymu tytoniowego, toksyny grzybów pleśniowych, wirus HPV, podaje przykłady chorób genetycznych człowieka warunkowanych mutacjami (mukowiscydoza, fenyloketonuria, zespół Downa), wyjaśnia istotę procesu ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu, wyjaśnia na przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny oraz przedstawia różnice między nimi, przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych, wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu oraz wykazuje, że są one powiązane różnorodnymi zależnościami, opisuje cechy populacji (liczebność, zagęszczenie, rozrodczość, śmiertelność, struktura przestrzenna, wiekowa i płciowa) oraz dokonuje obserwacji liczebności, rozmieszczenia i zagęszczenia wybranego gatunku rośliny zielnej w terenie, analizuje oddziaływania antagonistyczne: konkurencję wewnątrzgatunkową i międzygatunkową, pasożytnictwo, drapieżnictwo i roślinożerność, analizuje oddziaływania nieantagonistyczne, przedstawia strukturę troficzną ekosystemu, rozróżnia producentów, konsumentów (I i dalszych rzędów) i destruktorów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem, analizuje zależności pokarmowe (łańcuchy pokarmowe i sieci troficzne), konstruuje proste łańcuchy pokarmowe (łańcuchy spasilania) oraz analizuje przedstawione (w postaci schematu) sieci i łańcuchy pokarmowe, analizuje zakresy tolerancji organizmu na wybrane czynniki środowiska (temperatura, wilgotność, stężenie dwutlenku siarki w powietrzu), przedstawia porosty jako organizmy wskaźnikowe (skala porostowa), ocenia stopień zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki, wykorzystując skalę porostową, przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. przedstawia istotę różnorodności biologicznej, podaje przykłady gospodarczego użytkowania ekosystemów, analizuje wpływ człowieka na różnorodność biologiczną, uzasadnia konieczność ochrony różnorodności biologicznej, przedstawia formy ochrony przyrody w Polsce oraz uzasadnia konieczność ich stosowania dla zachowania gatunków i ekosystemów.

GEOGRAFIA

Uczeń:

1. wykazuje na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych, że Azja jest obszarem wielkich geograficznych kontrastów;
2. identyfikuje związki między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami oraz na ich podstawie formułuje twierdzenia o zaobserwowanych prawidłowościach w ich rozmieszczeniu;
3. podaje sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;
4. wykazuje związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej;
5. ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii;
6. korzystając z mapy, wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin;
7. przedstawia kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz ocenia ich znaczenie w gospodarce światowej;
8. określa możliwości rozwoju gospodarczego Indii oraz przedstawia kontrasty społeczne w tym kraju;
9. charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem cech kulturowych oraz zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego;
10. wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie, identyfikuje ich główne przyczyny i skutki;
11. wykazuje postawy ciekawości i poszanowania innych kultur i religii.
12. opisuje i wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej, wykazując jej związek z rozmieszczeniem opadów;

13. wyjaśnia na podstawie map tematycznych istnienie strefowości klimatyczno- -roślinno-glebowej w Afryce;
14. wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu oraz przyczyny procesu pustoszenia;
15. określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii;
16. przedstawia cechy i ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej;
17. identyfikuje na podstawie tekstów źródłowych przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki na przykładzie Etiopii;
18. określa rolę tradycyjnych i nowoczesnych działów gospodarki w rozwoju wybranych krajów Afryki;
19. przełamuje stereotypy w postrzeganiu Afryki.
20. ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Południowej na podstawie map tematycznych;
21. wykazuje zależności między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie;
22. identyfikuje skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej;
23. identyfikuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi skutkami jej wylesiania;
24. ocenia sytuację rdzennej ludności oraz wyjaśnia przyczyny zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej lub Południowej;
25. określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej oraz wyjaśnia przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej;
26. na przykładzie Doliny Krzemowej wyjaśnia przyczyny rozwoju technopolii oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;
27. korzystając z danych statystycznych, określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej;
28. wyjaśnia przyczyny i ocenia zjawisko marnowania się ogromnych ilości pożywienia na przykładzie Stanów Zjednoczonych;
29. przedstawia specyfikę środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii;
30. identyfikuje prawidłowości w rozmieszczeniu ludności i główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych.
31. charakteryzuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy oraz wyjaśnia konieczność zachowania jej statusu określonego Traktatem Antarktycznym;
32. przedstawia cele badań prowadzonych w Arktyce i Antarktyce oraz prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych;
33. opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej.

HISTORIA

Pojęcia:

wojna: obronna, dziwna, zimowa, zimna, pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, eksterminacja, getto, Żegota, alianci, kamikaze, folkslista, akcja „AB”, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja, zbrodnia katyńska i wołyńska, łagier, zsyłka, deportacja, Rada Narodowa, dywizjon, brygada, Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni, plan „Burza”, godzina „W”, ONZ, RWPG, RFN, NRD, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna, plan Marshalla, żelazna kurtyna, wyścig zbrojeń, imperializm, propaganda, blok wschodni i zachodni, repatriacja, nacjonalizacja, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), bezpieczeństwa, referendum, PSL, PZPR, stalinizm, indoktrynacja, kolektywizacja, dekolonizacja, apartheid, rasizm, syjonizm, autonomia, kryzys kubański, mur berliński, Kuomintang, ChRL, maoizm, UE, EWWiS, feminizm, globalizacja, mała stabilizacja, poznański czerwiec, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ, MKS, NSZZ „Solidarność”, porozumienia sierpniowe, internowanie, stan wojenny, , wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka, lustracja, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja, okrągły stół, wybory powszechne, Trójkąt Weimarski i Wyszehradzki, SLD, PSL, PiS, PO.

Umiejętności:

Uczeń:

- opisuje i omawia etapy wojny obronnej i wskazuje na mapach położenia stron walczących; podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku
- przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne); charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy
- porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce
- przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wychodźstwie
- charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej
- wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki polityczno-wojskowe
- przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów
- przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu
- charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich
- wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego przebieg i konsekwencje
- opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997
- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO i Unii Europejskiej.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Uczeń:

wyjaśnia pojęcia: grupa społeczna, gmina, powiat, województwo, państwo, obywatelstwo, monarchia, republika, opozycja, ustawa, prawo, kodeks, partia polityczna, kampania wyborcza, organizacja pozarządowa, środki masowego przekazu, praca, rynek, gospodarka rynkowa, popyt, podaż, cena, bank, giełda, inflacja, towar, przedsiębiorstwo, pieniądz, moneta, banknot, budżet, podatek, bezrobocie, pracodawca, pracownik, eksport, import, reklama, terroryzm, potrzeby człowieka, grupy społeczne, samorząd terytorialny, Polonia, naród, państwo totalitarne, autorytarne, demokratyczne, absolutorium, koalicja, elektorat, interpelacja, immunitet, barter, budżet rodzinny, prawo popytu i podaży, konkurencja, depozyt bankowy, obligacja, akcja, kurs akcji, spółka z o.o., spółka akcyjna, recesja, spółdzielnia, przedsiębiorczość, rynek pracy, siły wytwórcze, korupcja, uchodźcy, emigranci, budżet, podmiot gospodarczy, marketing, inwestor, makler, dywidenda, prawo handlowe, dochód narodowy, dochód narodowy per capita, deficyt budżetowy, rynek konsumenta, monopol, rynek pracy, transformacja, koniunktura, prywatyzacja, reprivatyzacja, „szara strefa”, Kodeks Pracy, reglamentacja, globalizacja, efekt cieplarniany, dziura ozonowa, kwaśne deszcze, PNB, PKB, akumulacja, spożycie, dług publiczny, reklama społeczna, mobilność zawodowa, liberalizm, interwencjonizm państwowy, bilans płatniczy, protekcjonizm, euroregiony, „globalna wioska”

posiada umiejętności:

- rozumie podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej; rozumie demokratyczne procedury i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy; wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej; zna zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych; ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych; wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego
- rozumie własne potrzeby i potrzeby innych; planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania; jest świadomy swej godności i praw, które mu przysługują, oraz własnych obowiązków; powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej; rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu; rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań
- znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego; wykazuje się umiejętnością czytania ze zrozumieniem informacji o życiu publicznym; wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego
- potrafi komunikować się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego; współpracuje z innymi dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; uczestniczy w dyskusjach i dwóch projektach zespołowych; potrafi korzystać z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego
- wie, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.

FIZYKA

Uczeń:

1. wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków schematycznych lub blokowych informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; ilustruje je w różnych postaciach;
2. wyodrębnia zjawisko z kontekstu, nazywa je oraz wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla jego przebiegu;
3. rozróżnia pojęcia: obserwacja, pomiar, doświadczenie; przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia korzystając z ich opisów;
4. opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu; wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania oraz wskazuje rolę użytych przyrządów;
5. posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej;
6. przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych;
7. przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-);
8. rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu; rozpoznaje proporcjonalność prostą na podstawie wykresu;
9. przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń.
10. opisuje sposoby elektryzowania ciał przez potarcie i dotyk; wskazuje, że zjawiska te polegają na przemieszczaniu elektronów;
11. opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych;
12. rozróżnia przewodniki od izolatorów oraz wskazuje ich przykłady;
13. opisuje przemieszczenie ładunków w przewodnikach pod wpływem oddziaływania ze strony ładunku zewnętrznego (indukcja elektrostatyczna);
14. opisuje budowę oraz zasadę działania elektroskopu;
15. posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego jako wielokrotności ładunku elementarnego; stosuje jednostkę ładunku;
16. opisuje przepływ prądu w obwodach jako ruch elektronów swobodnych albo jonów w przewodnikach;

17. posługuje się pojęciem natężenia prądu wraz z jego jednostką; stosuje do obliczeń związek między natężeniem prądu a ładunkiem i czasem jego przepływu przez przekrój poprzeczny przewodnika;
18. posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego jako wielkości określającej ilość energii potrzebnej do przeniesienia jednostkowego ładunku w obwodzie; stosuje jednostkę napięcia;
19. posługuje się pojęciem pracy i mocy prądu elektrycznego wraz z ich jednostkami; stosuje do obliczeń związki między tymi wielkościami; przelicza energię elektryczną wyrażoną w kilowatogodzinach na dżule i odwrotnie;
20. wyróżnia formy energii, na jakie jest zamieniana energia elektryczna; wskazuje źródła energii elektrycznej i odbiorniki;
21. posługuje się pojęciem oporu elektrycznego jako własnością przewodnika; stosuje do obliczeń związki między napięciem a natężeniem prądu i oporem; posługuje się jednostką oporu;
22. rysuje schematy obwodów elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; posługuje się symbolami graficznymi tych elementów;
23. opisuje rolę izolacji i bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej oraz warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej;
24. wskazuje skutki przerywania dostaw energii elektrycznej do urządzeń o kluczowym znaczeniu;
25. nazywa bieguny magnesów stałych i opisuje oddziaływanie między nimi;
26. opisuje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu oraz zasadę działania kompasu; posługuje się pojęciem biegunów magnetycznych Ziemi;
27. opisuje na przykładzie żelaza oddziaływanie magnesów na materiały magnetyczne i wymienia przykłady wykorzystania tego oddziaływania;
28. opisuje zachowanie się igły magnetycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem;
29. opisuje budowę i działanie elektromagnesu; opisuje wzajemne oddziaływanie elektromagnesów i magnesów; wymienia przykłady zastosowania elektromagnesów;
30. wskazuje oddziaływanie magnetyczne jako podstawę działania silników elektrycznych;
31. opisuje ruch okresowy wahadła; posługuje się pojęciami amplitudy, okresu i częstotliwości do opisu ruchu okresowego wraz z ich jednostkami;
32. opisuje ruch drgający (drgania) ciała pod wpływem siły sprężystości oraz analizuje jakościowo przemiany energii kinetycznej i energii potencjalnej sprężystości w tym ruchu; wskazuje położenie równowagi;
33. wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie przedstawionego wykresu zależności położenia od czasu;
34. opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przenoszenia materii; posługuje się pojęciem prędkości rozchodzenia się fali;
35. posługuje się pojęciami amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali do opisu fal oraz stosuje do obliczeń związki między tymi wielkościami wraz z ich jednostkami;
36. opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu; podaje przykłady źródeł dźwięku;
37. opisuje jakościowo związek między wysokością dźwięku a częstotliwością fali oraz związek między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali;
38. rozróżnia dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; wymienia przykłady ich źródeł i zastosowań;
39. ilustruje prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym; wyjaśnia powstawanie cienia i półcienia;
40. opisuje zjawisko odbicia od powierzchni płaskiej i od powierzchni sferycznej;
41. opisuje zjawisko rozproszenia światła przy odbiciu od powierzchni chropowatej;

42. analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego i od zwierciadeł sferycznych; opisuje skupianie promieni w zwierciadle wklęsłym oraz bieg promieni odbitych od zwierciadła wypukłego; posługuje się pojęciami ogniska i ogniskowej;
43. konstruuje bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów pozornych wytwarzanych przez zwierciadło płaskie oraz powstawanie obrazów rzeczywistych i pozornych wytwarzanych przez zwierciadła sferyczne znając położenie ogniska;
44. opisuje jakościowo zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością rozchodzenia się światła; wskazuje kierunek załamania;
45. opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewkę skupiającą i rozpraszającą, posługując się pojęciami ogniska i ogniskowej;
46. rysuje konstrukcyjnie obrazy wytworzone przez soczewki; rozróżnia obrazy rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone; porównuje wielkość przedmiotu i obrazu;
47. posługuje się pojęciem krótkowzroczności i dalekowzroczności oraz opisuje rolę soczewek w korygowaniu tych wad wzroku;
48. opisuje światło białe jako mieszaninę barw i ilustruje to rozszczepieniem światła w pryzmacie; wymienia inne przykłady rozszczepienia światła;
49. opisuje światło lasera jako jednobarwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie;
50. wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofae, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma; wskazuje przykłady ich zastosowania;
51. wymienia cechy wspólne i różnice w rozchodzeniu się fal mechanicznych i elektromagnetycznych;

CHEMIA

I POZIOM WIADOMOŚCI

1. Zapamiętanie wiadomości

1. Znajomość faktów:

- Występowanie pierwiastków i związków chemicznych
- Skład jakościowy i ilościowy związku chemicznego
- Właściwości fizyczne i chemiczne substancji
- Substraty reakcji i surowce przemysłowe
- Otrzymywanie pierwiastków i związków chemicznych
- Zastosowanie pierwiastków i związków chemicznych
- Reakcje chemiczne i warunki ich przebiegu

2. Znajomość pojęć chemicznych

3. Znajomość twierdzeń ogólnych i praw

4. Znajomość terminologii i konwencji

5. Znajomość symboli i wzorów chemicznych

6. Znajomość systemów klasyfikacyjnych

2. Rozumienie wiadomości

1. Rozumienie reguł, praw i uogólnień
2. Rozumienie i wyjaśnienie definicji i pojęć
3. Rozumienie i wyjaśnienie reakcji chemicznych i pojęć
4. Rozumienie klasyfikacji

II POZIOM UMIEJĘTNOŚCI

3. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych

1. Umiejętność operowania symboliką chemiczną i terminologią:
 - Odczytywanie symboli pierwiastków i wzorów związków chemicznych
 - Określenie wartościowości pierwiastków w cząsteczkach związków chemicznych
 - Ustalenie wzoru związku chemicznego
 - Wyprowadzenie wzorów związków chemicznych
 - Umiejętność zapisu i odczytywania równań reakcji chemicznych
2. Umiejętność prowadzenia doświadczeń i obserwacji:
 - Umiejętność planowania doświadczenia
 - Umiejętność doboru i montażu aparatury
 - Umiejętność dostrzegania symptomów reakcji chemicznych
3. Umiejętność posługiwania się modelami
4. Umiejętność konstruowania i odczytywania tabel i wykresów
5. Wykonywanie prostych obliczeń chemicznych

4. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych

1. Wyższe umiejętności poznawcze:
 - Abstrahowanie i uogólnianie
 - Konkretyzowanie , tj. odczytywanie twierdzeń ogólnych , praw i teorii w konkretach
 - Wykrywanie związków przyczynowo – skutkowych
 - Znajdywanie prawidłowości i ustalenie cech charakterystycznych
 - Wnioskowanie na drodze dedukcji i przez analogię
2. Wnioskowanie:
 - Przewidywanie zjawisk lub reakcji na podstawie znajomości budowy substancji
 - Formułowanie hipotez

3. Tłumaczenie:

- Dowodzenie i uzasadnianie hipotez
- Projektowanie i przeprowadzanie nowych doświadczeń
- Tłumaczenie nowych i nietypowych zjawisk
- Wykonywanie złożonych obliczeń chemicznych

W przypadku dziedziny motywacyjnej taksonomia ta obejmuje:

1. Poziom działania

1. Uczestnictwo w działaniu
2. Podejmowanie działań

2. Poziom postaw

3. Nastawienie na działanie
4. System działań

W klasie 8 powyższe wymagania realizowane będą na następujących treściach nauczania z podstawy programowej:

- Wodorotlenki i kwasy
- Sole
- Związki węgla z wodorem
- Pochodne węglowodorów. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym

INFORMATYKA

Uczeń:

- umie wymienić programy do tworzenia stron internetowych,
- zna strukturę dokumentu HTML,
- umie definiować style w dokumencie HTML,
- formatuje tekst dokumencie HTML i osadza tam elementy graficzne wstawia znaki specjalne,
- tworzy elementy interaktywne,
- porządkuje kod dokumentu HTML,
- stosuje się do przepisów prawa autorskiego tworząc dokument HTML,
- pisze pierwszy program w języku Python stosując pętlę,
- definiuje funkcję bez parametru i z parametrem w języku Python,
- stosuje instrukcję warunkową w języku Python,
- wykorzystuje własne funkcje w języku Python,
- wyszukuje, porządkuje i losuje elementy w zbiorze w języku Python,
- stosuje pętlę while (dopóki), wykorzystuje operacje na listach w języku Python,
- analizuje obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym w celu poszukiwania prawidłowości,

- wprowadza do arkusza serie danych, formuły i funkcje,
- włącza ochronę arkusza,
- rysuje i formatuje wykresy w Excelu,
- przegląda i sortuje dane w arkuszu,
- tworzy tabelę przestawną w arkuszu Excel,
- korzysta z niektórych funkcji statystycznych w Excelu,
- stosuje formularz do wpisywania danych do bazy danych,
- filtruje i sortuje dane w bazie,
- stosuje funkcje losowe w arkuszu kalkulacyjnym,
- rysuje drzewo binarne w Scratchu,
- programuje w środowisku Akademii Khana,
- poznaje reguły gry w życie i wyznacza przebieg dla symulacji procesu dla różnych ustawień początkowych,
- znajduje na mapie położenie różnych miast przy pomocy różnych serwisów,
- wyszukuje narzędzia jakie oferuje Android,
- wyszukuje trasę wycieczki i publikuje ją w Internecie,
- poznaje aplikacje wykorzystujące technologię rozszerzone rzeczywistości w poznawaniu Układu Słonecznego,
- rozwija swoje zainteresowania w sieci.

Do przedmiotów wymienionych powyżej stosuje się następujące kryteria ustalania ocen klasyfikacyjnych:

Celujący (6)

Uczeń:

- wykonuje zadania dodatkowe wymagające wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania, projektuje zadania,
- samodzielnie i bezbłędnie stosuje nabytą wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu zadań nietypowych i problemów o dużym stopniu trudności,
- rozwija indywidualnie swe uzdolnienia i zainteresowania w zakresie przedmiotu,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Bardzo dobry (5)

Uczeń:

- w pełnym zakresie opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji,
- bezbłędnie wykonuje zadania nietypowe, rozwiązuje problemy o niewielkim stopniu trudności.

Dobry (4)

Uczeń:

- opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania, popełnia nieliczne błędy.

Dostateczny (3)

Uczeń:

- opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o niskim stopniu trudności,
- samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje zadania przewidziane programem nauczania.

Dopuszczający (2)

Uczeń:

- opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji,
- zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o bardzo niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji,
- wykonuje zadania, choć niektóre błędnie lub przy wydatnej pomocy nauczyciela.

Niedostateczny (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia.

Ponadto ustalając ocenę klasyfikacyjną nauczyciel uwzględnia:

- zaangażowanie, wysiłek oraz postępy ucznia w zakresie nabywania wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną i kształceniem specjalnym.

Do pozostałych przedmiotów ze względu na ich specyfikę stosuje się zasady opisane poniżej.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Rozwój fizyczny i sprawność fizyczna

W zakresie wiedzy Uczeń:

- wyjaśnia, jakie zmiany zachodzą w budowie ciała i sprawności fizycznej w okresie dojrzewania płciowego;
- wymienia testy i narzędzia do pomiaru sprawności fizycznej;
- wskazuje zastosowanie siatek centylowych w ocenie własnego rozwoju fizycznego

W zakresie umiejętności Uczeń:

- dokonuje pomiarów wysokości i masy ciała oraz samodzielnie interpretuje wyniki;
- wykonuje wybrane próby kondycyjnych i koordynacyjnych zdolności motorycznych;
- ocenia i interpretuje poziom własnej sprawności fizycznej;
- demonstruje zestaw ćwiczeń kształtujących wybrane zdolności motoryczne;
- demonstruje zestaw ćwiczeń kształtujących prawidłową postawę ciała.

Aktywność fizyczna

W zakresie wiedzy Uczeń

- omawia zmiany zachodzące w organizmie podczas wysiłku fizycznego;
- wskazuje korzyści wynikające z aktywności fizycznej w terenie;
- wskazuje możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii do oceny dziennej aktywności fizycznej;
- charakteryzuje nowoczesne formy aktywności fizycznej (np. pilates, zumba, nordic walking);
- opisuje zasady wybranej formy aktywności fizycznej spoza Europy;
- wyjaśnia ideę olimpijską, paraolimpijską i olimpiad specjalnych.

W zakresie umiejętności Uczeń:

- wykonuje i stosuje w grze techniczne i taktyczne elementy gier:

w koszykówce, piłce ręcznej i piłce nożnej: zwody, obronę „każdy swego”,

w siatkówce: wystawienie, zbieg i odbiór piłki; ustawia się prawidłowo na boisku w ataku i obronie;

- uczestniczy w grach szkolnych i uproszczonych jako zawodnik i jako sędzia;
- planuje szkolne rozgrywki sportowe według systemu pucharowego i „każdy z każdym”;
- uczestniczy w wybranej formie aktywności fizycznej spoza Europy;
- wykonuje wybrane ćwiczenie zwinnościowo-akrobatyczne (np.: stanie na rękach z asekuracją, przerzut bokiem, piramida dwójkowa lub trójkowa);
- planuje i wykonuje dowolny układ gimnastyczny;
- opracowuje i wykonuje indywidualnie, w parze lub w zespole dowolny układ tańca z wykorzystaniem elementów nowoczesnych form aktywności fizycznej;
- wybiera i pokonuje trasę biegu terenowego z elementami orientacji w terenie;
- wykonuje przekazanie pałeczki w biegu sztafetowym;
- wykonuje skok w dal po rozbiegu z odbicia ze strefy lub belki oraz skoki przez przeszkody techniką naturalną;
- diagnozuje własną, dzienną aktywność fizyczną, wykorzystując nowoczesne technologie (np.: urządzenia monitorujące, aplikacje internetowe);
- przeprowadza rozgrzewkę w zależności od rodzaju aktywności.

Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej

W zakresie wiedzy Uczeń:

- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu.

W zakresie umiejętności Uczeń:

- stosuje zasady samoasekuracji i asekuracji;
- potrafi zachować się w sytuacji wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych.

Edukacja zdrowotna

W zakresie wiedzy Uczeń:

- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie, oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek i substancji psychoaktywnych w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania.

W zakresie umiejętności Uczeń:

- opracowuje rozkład dnia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym, rozumiejąc rolę wypoczynku w efektywnym wykonywaniu pracy zawodowej;

- dobiera rodzaj ćwiczeń relaksacyjnych do własnych potrzeb;
- demonstruje ergonomiczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o różnej wielkości i różnym ciężarze.

Szczegółowe kryteria oceny półrocznej i rocznej z wychowania fizycznego.

OCENA CELUJĄCA (cel)

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela wf bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej w której nie uczestniczył w terminie,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest bez zarzutu,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością, dyscyplinowaniem, odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- doskonale potrafi współpracować w zespole,
- bez zarzutu stosuje się do zasad obowiązujących podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- propaguje sportowy tryb życia,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej.

OCENA BARDZO DOBRA (bdb)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,

- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela w bez błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- posiada wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe w której nie uczestniczył w terminie zgodnie ze statutem,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach w jest na wysokim poziomie,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością, zdyscyplinowaniem, odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- potrafi współpracować w zespole,
- stosuje się do zasad obowiązujący podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej,
- starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,
- stara się propagować sportowy tryb życia.

OCENA DOBRA (db)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój), ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,
- charakteryzuje się dobrym poziomem kultury osobistej, nie zawsze używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- podczas ćwiczeń wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
- nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach), ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia,
- zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,

- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
- stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe w których nie uczestniczył z ważnych powodów,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach w jest na dobrym poziomie,
- potrafi współpracować w zespole,
- zna zasady fair play,
- podejmuje próby oceny swojej sprawności,
- ćwiczenia wykonuje prawidłowo, nie dość dokładnie, z małymi błędami,
- potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych,
- nie zawsze potrafi współpracować w zespole.

OCENA DOSTATECZNA (dst)

- zdarza mu się być nieprzygotowanym do zajęć wychowania fizycznego,
- zdarza mu się nie ćwiczyć na zajęciach wychowania fizycznego,

- uczeń opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie,
- nie wykazuje szczególnej aktywności na zajęciach,
- bywa bardzo często nieprzygotowany do lekcji,
- ma braki w wymaganych umiejętnościach,
- dysponuje przeciętną sprawnością motoryczną,
- ćwiczenia wykonuje niepewnie, z większymi błędami technicznymi,
- nie potrafi współpracować w zespole,
- przejawia braki w zakresie wychowania społecznego, w swojej postawie i stosunku do kultury fizycznej.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (dop)

- uczeń w małym zakresie opanował materiał przewidziany w podstawie programowej,
- nie jest przygotowany do lekcji [brak stroju] ponad 50%,
- ma bardzo niską sprawność motoryczną,
- powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale,
- wykazuje podstawowe braki w zakresie wymaganych umiejętności,
- przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego,
- ma niechętny stosunek do ćwiczeń.

OCENA NIEDOSTATECZNA (ndst)

- uczeń nie zaliczył 70% sprawdzianów wynikających z realizacji programu,
- ma lekceważący stosunek do kultury fizycznej [notoryczny brak stroju],
- nie przejawia chęci do pracy nad swoją bardzo niską sprawnością fizyczną,
- najprostsze ćwiczenia wykonuje z błędami, ma bardzo niski poziom kultury osobistej,
- nie potrafi przestrzegać norm społecznych.

RELIGIA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.